

Lap.

107
116
124
134
167
174
189
202
205
223
287
317
318
343
359
375
376
391
396
407

mesék 47,
247, 303,
407.
96, 111,
288, 303,

160, 175,
320, 336,

175, 191,
288, 304,
99.

112, 288
383, 415

KIS LAP

A CZIRMOS ARCZKÉPE . . (Lásd a 6. lapon.)

XXVIII. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. január 4-én

LÓRI NÉNI TÖRVÉNYSZÉKE.

— Elbeszélés. —

VASÁRNAP volt és zuhogott az eső. Nemhogy legalább havazott volna, mint tisztességes téli napon illenék, hanem sűrű nagy csöppekben esett, csuf locs-pocs volt, ki sem lehetett mozdulni a szobából. Volt is nagy busulás ott abban a nagy házban.

Az a nagy ház, hogy mindjárt megmondjam, két emeletes volt. Az egész házban egy család, közeli atyafiak laktak.

A földszinti lakás a Lóri nénié volt, no meg egy kicsit még mindenkié is, a ki csak a házban lakott. Lóri néni testvére volt a ház tulajdonosának. Kardos urnak és olyan kedves nénike, hogy messze földön hiába keresték volna párját. Legalább a házbeli apró népség még csak képzelni sem tudta, hogy különb néni lehessen a világon. De igaz is, hogy minden örömben, bánatban ő volt leghivebb társuk. Ha valaki beteg volt, Lóri néni ápolta; ha baja esett, vigasztalta; ha valami olyan gonosz csinybe keveredett, hogy a kemény büntetés már elkerülhetetlennek látszott, megint csak Lóri néni eszközölte ki a kegyelmet; egy szóval: Lóri néni nélkül, az már bizonyos, meg sem lehetne élni. Aztán ott volt a néninél Julis asszony, az ő hü öreg szakácsnéja. Olyan czukros süteményt, olyan foszlós kalácsot, ropogós pogácsát senki sem tudott sütni; kávé, csokoládét sem főzött senki olyan pompásat; nem esoda tehát, hogy a gyermekeknek az volt legnagyobb örömük, ha Lóri néninél lehettek ozsonnára.

Voltak pedig elegen, épen hatan, mikor mindnyájan együtt voltak. Az első emeleten lakott Kardos ur s neki két leánya, meg egy fia volt: Zsuzsika, Klárrika és Andor. A második emeleten Kardos ur testvérhuga lakott, Hámoriné asszony, kinek szintén három gyermeke volt, csak hogy megfordítva, két fiu és egy leány: Béla, Marcsi és Magduska. Nem is kell magyaráznom, milyen kellemes volt a féltuczat gyermeknek ott a nagy házban együtt lakni. Egyik emeletről a másikra szaladtak s mindenki otthon volt mindenütt. Együtt játszottak, együtt sétáltak, futkostak az udvaron és a kertben — ha eső nem esett. Mindig vigan voltak, kiváltképen, ha vasárnap nem esett az eső.

De ma bizony esett, zuhogott. Nem is volt ott vigság, sem az első, sem a második emeleten, hanem fiuk, leányok olyan bus képpel jártak-keltek, mintha mind elhordta volna a gölya a kedvöket.

Az első emeleten csöndesebben busultak. Zsuzsika minduntalan az ablakhoz ment és könyezve nézett ki.

— Ez mégis rettenetes! Hogy épen ma van ilyen borzasztó idő, mikor nincs leczkénk, mikor sétálhatnánk! És valahányszor az ablakhoz jövök, mindig csak még inkább zuhog! Ez kétségbeejtő!

— Hát ne menj az ablakhoz, szólt Klárrika szintén boszusan. Aztán mit is sírsz? Azt hiszed, attól majd eláll az eső?

— Oh, tudtok is ti leányok egyebet, mint mindjárt sirdogálni! szólt közbe Andor elkeseredetten. Nem elég, hogy odakint esik, még itt bent is megered az eső.

De már erre Klári ismét a Zsuzsika pártjára kelt.

— Ha Zsuzsikának tetszik sirni, hát az még mindig nem olyan csunya, mint az, hogy te itt minket csufolsz, csak azért, mert magad is boszankodol.

— Ugyan ne pöröljete! szólt közbe Zsuzsika siránkozva. Hát nem elég nagy már a bajunk? Még azzal is tetézzük, hogy összevevesszünk?

A második emeleten szakasztott ilyen bus kedvben volt a fiatalság, csak hogy itt boszuságukban egész csetepatét vittek véghez; Marci ki akarta nyitni az ablakot s váltig mondogatta, hogy akkor majd jobban meglátják, nem derül-e az ég valamerre; Béla nem akarta megengedni az ablak kinyitását, mert az eső becsapkodott volna. Ezen aztán addig pöröltek, míg végre is hajba kaptak és derekasan verekedtek. A kis Magduska hasztalan csitította őket.

— Okosabban tennétek, ha valami játékhoz fognátok. Ha ki nem mehetünk, találhatunk itthon elég mulatságot. Legjobb volna, ha Zsuzsikáék feljőnnének, vagy pedig mi lemennénk hozzájuk. Menjén le egyik közületek, beszéljen velök.

Magduska mondta a legokosabbat; de hát mikor az emberek boszankodnak, akkor nem hallgatnak az okos szóra. Magduska nem sokat törődött vele, hanem elővette bábuját és csendesen eljátszogatott, mialatt Béla dörögve járt föl s alá, Marci pedig duzzogva állt az ablaknál s a viláért sem szólt volna egy árva szót sem, mert most már igazán haragudott Bélára, ki a dulakodásban legyőzte. Béla végre megunt a járás-kelést.

— Mégis lemegyek Andorékhoz, együtt talán kitalálunk valami játékot.

De oda ugyan hiába ment. Zsuzsika még mindig ott sirdogált az ablaknál; Klárka nézte, hogy Zsuzsika mikép sirdogál, Andor pedig az asztalra könyökelve bámult a semmiségbe. Béla visszatért és jelenté:

— Nem akarnak feljönni, azt sem akarják, hogy mi menjünk le. Azt mondják, annyira unatkoznak, hogy még csak játékot sem tudnának kigondolni. Igaz is!

A böles kis Magduska csak vonogatta a vállát e szavakra.

— Ha jobban tetszik nektek unatkozni, hát csak unatkozzatok! mondá s csendesen játszogatott tovább.

A többiek pedig roppant kitartással unatkoztak tovább s meg sem tudták gondolni, mikor lesz már vége. Pedig ekkor már közeledett a segítség.

Mialatt az első és második emeleten ilyen bus volt a világ, földszint a jó öreg Julis asszony bizony nem unatkozott. Mind a két keze tele volt munkával, süttött, főzött s közben magával beszélgetett:

— Valjon elég édes lesz-e? Nem, még tesztek belé egy kis cukrot.... nagyon édes szájuak a kis torkosok..... Szegénykék! Képelem, hogy boszankodnak.... nem is csoda, mikor így meg van rontva a vasárnapjok.

Nem beszélhetett tovább, mert épen akkor megnyílt a konyha ajtaja és Lóri néni lépett be, kezében két levéllel.

— Julis, vigye föl ezt a két levelet: egyiket Zsuzsikának adja, a másikat Magduskának. Majd én addig vigyázok, hogy ki ne fusson a tej és oda ne égjen a pogácsa.

Julis asszony csodálkozott, mert sokszor ment ő már fel izennel a gyermekekhez, de mindig elég volt, ha szóval megmondta, mit izen a néni. Valami nevezetes dolog lehet az, a miért Lóri néni most külön-külön levelet ír mindegyik emeletre. A gyermekek is nem kevésbé csodálóztak, mikor kezökbe kapták a

levelet. Mi lehet benne? Az első emeleten Zsuzsikát, a másodikon Magduskát ugyan-csak sürgették testvéreik, olvassa föl hamar.

A két levél egészen egyforma volt és így szólt:

»Kedves gyermekeim! Tudom, hogy nagyon unatkoztok ebben a csuf időben.

PETIKE KÖTNI TANUL. (Lásd a 13. lapon.)

Ha okosabbat nem tudtok, hát jertek le hozzám, együtt fogunk ozsonnálni. De nem csak ozsonnára hivlak. Egy fontos, komoly indítványom is van. Majd megmondom és ti határozatok. Tetszéstektől függ, hogy elfogadjátok-e vagy sem. Majd szavazunk és a ki »nem«-mel szavaz, az szabadon visszavonulhat. *Lóri néni.*»

Ez a levél annyira meglepte a gyermekeket, hogy esőt, unalmat, boszuságot és pörlekedést nyomban elfelejtettek és szaladtak a mamához. Megkapták az engedélyt, hogy Lóri nénihez mehessenek és pár percz mulva mindkét emelet fiatal népsége egy seregben rontott lefelé a lépcsőn, mint valami hadsereg, mely diadal-

masan rohan a megostromolt várba. Alig értek az előszobába, Béla, a torkos, így szólt:

— Jaj de jó szagot érzek! Fogadni mernék, hogy írósvajas tészta készül. Jaj de jó lesz! Ennek fejében én már előre is rászavazok mindenre, a mit Lóri néni indítványozni fog.

Berontottak a szobába és sorra ölelték a nénit, a mi jócskán időt kívánt, mert hatan voltak és mindegyikük külön külön hizelkedett egy kicsit a kedves néni-kének.

— No most pedig üljetek le, ide készítettem előre a székeket.

Hat szék állt félkörben a Lóri néni dolgozó asztala előtt, az asztal mellett pedig a néni foglalt helyet kedvenc karos székében. Az asztalon tizenkét papiros szelke feküdt; hatra »igen«, hatra »nem« volt fölírva. Ezek voltak a szavazó czédulák.

— Megértettétek jól a levelemet, ugy-e? kezdé aztán Lóri néni. Képzelem, hogy kíváncsiak vagytok megtudni, mi az az indítvány.

— Jaj de mennyire! Alig várjuk! kiálták mindnyájan.

— No's, mindjárt megtudjátok. De azt előre mondhatom, hogy nem valami játékról, mulatságról lesz szó, hanem komoly dologról, mint az ilyen borus, komoly naphoz illik. Indítványom az, hogy alakítsunk törvényszéket, mely itélni fog mindenféle hibák és bűnök fölött.

A gyermekek meglepetve hallgattak; nem igen értették a dolgot.

— De mi ahhoz nem értünk, legföljebb ha játékból csináljuk, szólt Zsuzsika.

— Az ítéletet majd én fogom ki-mondani.

— Igen, de ki fog idejönni, hogy ítéletet mondjunk róla? kérdé Béla.

— Nem kell ide jönni senkinek. Az ítélet csak egy bizonyos ház két emeletének apró népségéről fog szólni.

Hogy melyik ház apró népségéről van szó, azt már kezdték sejteni.

— Oh, én már gyanítem, mit gondol a néni, szólt az ügyes Magduska. Ide össze fog minket hívni, aztán jól megleckéztet a csinyekért, melyeket elkövetünk.

Lóri néni mosolygott.

— Nem, Magduskám, nem találtad el egészen, ámbár közel jártál hozzá. Nem foglak pirongatni, leckéztetni. De hogy jól megértsetek, megmagyarázom, milyen lesz ez a mi törvényszékünk. Legelőször is csak az olyan unalmas, esős napokon ülünk össze, minő a mai, mikor nem tudnátok különben mit csinálni. És mikor együtt leszünk, vizsgálatot tartunk különböző hibák fölött, melyeket egyikben és másokban is fölfedeztünk. Beszélgetünk róla, én majd elmondom, hogy támad az a hiba és hogy lehet menekülni tőle; a hibás pedig köteles lesz megígérni, hogy követi a tanácsot. Ez lesz az ítélet.

Igy már a törvényszék nem tűnt fel olyan veszedelmesnek s Béla megszólalt:

— És mikor ilyen törvényszéket tartunk, majd kapunk néha csokoládét is, ugy-e néni?

— Kaptok és akkor majd egyuttal itélni fogunk a torkosság és nyalánkság hibái fölött, felelé Lóri néni vidáman.

Erre mindnyájan nevettek, mert megértették, Béla pedig elpirult kissé. Lóri néni így szólt tovább.

— Megirtam nektek, hogy szabadon határozhattok; a kinek nem tetszik, nem áll be. Tudnotok kell azonban még a többi feltételt is. Én megtudok ugyan sokat, ami az első és második emeleten történik, de még sem mindent. Már pedig mindent kell tudnom és ti magatok fogjátok nekem tudtul adni. Mindegyik kap tőlem egy kis könyvet s ebbe beírja, ha szüleitől dorgálást vagy büntetést kapott. De jól jegyezzétek meg, ebbe a könyvecskébe teljes őszinteséggel kell beírni az elkövetett hibát. Mikor aztán gyűlést tartunk, átadjátok nekem a könyvecskéket és mint egymásnak igaz jó barátai, törvényszéket tartunk a csunya hiba fölött, igyekezni fogunk, hogy minden ilyen gonosz vendéget kiűzzünk mind a két emeletről. A kinek pedig nem fog tet-szeni a dolog, az kiléphet.

— És csakugyan... nem fog a né-niké nevetni a mi bűnlajstromunkon? kérde Klárka aggódva. Vagy talán épen haragudni is?

— Világért sem. Épen azt akarom, hogy szeretettel, bizalommal közeledjete-k.

— És pirongatni sem fog, igazán nem? kérde Marzi.

— Soha.

— Akkor hát szavazzunk, ki áll be! szólt Andor elszántan.

Lóri néni kiosztotta a szavazó czédulákat, mindegyiknek egy »igen«-t és egy »nem«-et adva. Aztán így szólt:

— Most egy negyedórára magatokra hagylak. Itt van egy kosárka, ebbe

tegyétek be vagy az »igen«-t, vagy a nem«-et, a kinek hogy tetszik. De egymással ne tanácskozzatok, egymást ne beszéljétek rá sem az igenre, sem a nemre; mindenki fontolja meg maga s tegyen úgy, a mint legjobbnak gondolja.

Ezzel Lóri néni kiment s a gyermekek roppant komoly gondolkozásba merültek a fontos szavazás fölött. Odakint az eső most még erősebben zuhogott, de arra most már senki sem ügyelt. Mind a hányan voltak, teljesen belemerültek a Lóri néni sajtáságos indítványának fontolga-tásába s pár percnyi hallgatás után An-dor, félig magához, így szólt:

— Az igazat megvallva, nekem nem valami nagyon tetszik az egész. A néni azt mondta, hogy ez nem játék lesz, hanem komoly dolog. Ha valamiért büntetést kaptunk, azt még el is kell mondanunk, aztán itt szépen tanácskozni kell fölötte... ez már csakugyan nem valami kellemes időtöltés... Aztán én nem is szeretem az efféle hosszas ülést.

— Persze, kellemesebb nézni, hogy zuhog az eső és minket gunyolni, szólt Klárka szemrehányólag.

(Folytatása következik.)

A CZIRMOS ARCZKÉPE.

(Képpel a czimlapon.)

SZÉPEN, Cziezám! Ne morogj!
A karomon ne mozogj,
Pihentesd a farkadat,
Illendően viseld magad!

Sándor azzal tisztel meg,
Hogy lerajzol tégedet,
Biz ez nagy kitüntetés,
Mert a Sándor már művész!

A SZERENCSE ÓRÁJA.

— Mese. —

AGY hegység közepén, keskeny kis sziklás völgyben feküdt egy falucska. Nagyon szegény emberek laktak ott, mert a föld köröskörül köves, terméketlen volt. Meg is látszott az embereken is, a házakon is, hogy nem valami jó állapotban vannak.

Hanem a falu végén mégis volt egy házacskó, mely nagyon különbözött a többitől. Egyszerű kicsiny volt ugyan, de minden jó rendben volt rajta, még a kis kert kerítéséből sem hiányzott egyetlen egy léczecske sem. De hát rendes, pontos ember lakott is a házban, az öreg András gazda. Egymaga éldegélt ott és akár volt otthon, akár nem, háza kapuja mindig be volt csukva. Keveset beszélt, még a szomszédaival sem igen állt szóba, hanem végezte a maga dolgait szorgalmasan, reggeltől estig. Vagy kint dolgozott szántóföldjén, vagy otthon a kertjében, házacskájában. Katonaviselt ember volt, megtanulta a regulát s ép ezért nem türt maga körül semmi rendetlenséget és a falubeli embereket éppen azért nem szerette, mert azok bizony nem voltak mindnyájan olyan jó gazdák mint ő. Az igaz, hogy aztán őt sem szerették, de már ezzel ő egy csöppet sem törődött. Neki nem volt szüksége másokra, hát mások se alkalmatlankodjanak neki, boldoguljon mindenki a hogy tud.

Egy napon András gazda a kertjében dolgozgatott, mikor az erdő felől egy ősz, nagyon öreg emberke közeledett s a kerítés mellett megállva, sokáig csodál-

kozva nézte a házat, kertet, végre pedig fölkiáltott:

— Akárhány esztendő mulik is, itt mégis minden mindig a legjobb rendben van. De csak derék ember is maga, András gazda.

András gazda rendesen édes keveset törődött azzal, mit mondanak róla; ő tudta, hogy jól végzi a maga dolgait, beszéljenek az emberek, a mit akarnak. De az mégis tetszett neki, hogy ez a tisztos öreg idegen így megdicsérte. Szóba állt tehát vele.

— Nem a falunkból való, látom. Messziről jött?

— Nem éppen nagyon messziről. Ott lakom az erdő mélyén, annak a nagy sziklának a tövében. Minden esztendőben csak egy napra szabadulhatok, hogy kissé szétnézzek a világban. Ezen a falun már sokszor mentem keresztül és mindig szemembe tűnik a maga háza, hogy olyan jó állapotban van, míg a többi házak düledeznek, kerítésök ki van törölve.

— Hja persze, mert az emberek röstellik a fáradságot, hogy akkor igazítsanak össze valamit, mikor még kicsiny a hiba. De ugy látom, bátya, maga is szereti a rendet. Miféle mesterséggel foglalkozik?

— Órás mesterember vagyok. Ha talán van valami igazítani való a házban, szívesen megteszem ingyen is. Szeretem a rendes embert. Majd meglátom, odabent a házban is olyan szép rendben van-e minden.

— Azt bizony megnézheti, szölt András gazda. Jöjjön be!

(Folytatása a 10. lapon.)

Itt a fagyos, morcos,
Hűdég január,
A mikor a boldog ember
Décbundában jár.

A mikor a szegény ember
Sűrűn össze áll,
Maga melegit magára,
S gőzös lehe száll.

Itt a fagyos, hóviharos,
Kemény január,
A mikor legjobban fázik
A szegény madár.

Vékonyka a tollas bunda;
A mezőbe künn
Árhegedül a maró szél
Finom rostjain.

Elmenekül az erdőbe,
Tán ott melegebb,
Ó dehogy! — hisz ott is üzi
A vad fergeteg.

Nem csak fázik — éhez is,
Minden maqszemet
A vastag hó kegyetlenül,
Mélyen eltemet.

És egyik a másik után
A fá ági ül
Kéngyszeredve, meglemedve,
Le a földre háll.

(Folytatás a 7. laphoz.)

Kinyitotta a kertajtót s az öreg belépett. Bementek a házba s az öreg ott is csakugyan mindent a legszebb rendben talált. András gazdának volt egy nagyon régi kakukos órája, arra ráfért egy kis igazítás, mert már nem járt egészen jól. Az ősz vendég rövid idő alatt meg is igazította és munkájáért csakugyan nem fogadott el semmit; hanem egy pohár jó friss tejet, mellyel a gazda megkínálta, jóízűen megivott.

— Köszönöm a szives látást, mondá az öreg. Nagyon örülnék, ha egyszer én is megvendékelhetném. Bizonyosan eljár néha a hegyek közé fáért, hát olyankor fölkereshetne.

András gazda megígérte, hogy majd meg is teszi és így jó barátságban váltak el.

Több nap mult s András gazda szépen rendesen végezte dolgait, mint azelőtt. Egy napon fáért ment az erdőbe és ekkor eszébe jutott az ő öreg látogatója.

— Meglátogatnám, csak tudnám, hol keressen? Azt mondta, hogy ott a nagy szikla tövében lakik... no, ott ugyan még a madár se jár, keserves dolog oda fölkapaszkodni. De ha már itt vagyok és megígértem, már csak megteszem.

Sokáig kereste az ösvényt, mely a magas, meredek sziklára fölvezetett. Már jóformán esteledett, mikor valami gyalogut-félére talált.

— Ugy látszik itt jár az öreg, itt lábnyomokat látok.

Csakugyan jó uton indult meg, mert a mint a szikla oldalán egy ideig fölfelé kapaszkodott, füstöt pillantott meg s kö-

zelebb érve, látta, hogy egy szűk sik téren az öreg órás üldögél a földön és a tűz mellett szalonnát pirít. Az öreg is mindjárt észrevette.

— Ez már szép, András gazda, hogy megtartotta a szavát. Heveredjék le ide mellém a tűzhöz, aztán pirítson magának egy kis szalonnát. Valami jobb falattal bizony nem szolgálhatok.

András gazda megtette és közben kíváncsian nézegetett körül, sehol sem látta az öreg lakását. Hanem a sziklafal oldalán látott egy kis ajtót, mely holmi pinceajtóhoz hasonlított.

— Talán bizony ott a sziklában van a lakása? szólt aztán csodálkozva. Nem lehet valami nagyon kellemes.

— Dehogyan nem, felelé az öreg. Nagyon kellemes lakás esik ott: télen meleg, nyáron hűvös. Mihelyest megvacsoráltunk, bevezetem. Meglátja, nálam is szép rendben van ám minden.

Megették a szalonnát, kenyeret, aztán bementek a szikla-lakásba. Az ajtó alacsony volt ugyan, úgy hogy András gazda csak meghajolva bujhatott be; de odabent aztán annál tágasabb volt. Nagy csarnok szerű boltozatos terembe léptek, melynek közepén világító lámpás függött, a csarnok tele volt a legkülönbözőbb ritkaságokkal, minőket András gazda még soha sem látott. Egyik sarokban üvegszekrényekben mindenféle csillogó érczek voltak szép rendben elhelyezve; más szekrényekben ismét madarak, kigyók, rovarok, meg másokban növények. András gazda kíváncsian kérdezte, mire való mindez?— de az öreg titokzatos mosollyal csak

annyit felelt, hogy ez mind szükséges a mesterségéhez.

Mialatt a barlang termét körüljárták, András gazda észrevette, hogy az öreg mindent megmutogat neki, csak egy zárt ajtó mellett halad el mindig szó nélkül. Az ajtó nagy lakattal volt lecsukva és még egy nagy vas ruddal is eltorszolva.

— Bizonyosan itt van a legdrágább kincse s ezt nem mutatja.

Az öreg észrevette, hogy András gazda nagyon nézegeti azt az elzárt ajtót, de igyekezett másra vonni a figyelmét. Csakhogy András gazda nem hagyta ám magát s végre is megszólalt:

— Hát ott az ajtó mögött mi van?

— Azt hiába mutatnám, nem sokat látna rajta, felelé az öreg kedvetlenül. Mindössze is egy nagy óra.

— Már azt épen szeretném látni. Nagy barátja vagyok az óráknak. Lám, én a házamban mindent megmutogattam.

— Oktalan dolgot kíván, ha ezt látni akarja. Nem afféle közönséges óra ez, hanem a falu szerencse órája. És ha valaha valakinek megmondaná, hogy ezt látta, nyomban meghalna.

— No már ettől nem félek. Nem vagyok én holmi fecsegő ember, hiszen eddig is azért nem szeretnek a faluban, mert szóba sem állok senkivel. Ha pedig titkot tudok, azt ugyan tüzes vassal sem veszik ki belőlem.

Az öregnek azonban semmikép sem volt kedve, hogy megmutassa az órát. Váltig beszélte vendégének, hogy nem jó lesz az; de András gazda csak annál inkább kíváncsi lett és nem nyugodott

meg, úgy hogy az öreg végre is kénytelen volt engedni; de előbb szentül megígértette András gazdával, hogy soha senkinek sem szól egy árva szót sem.

— Dehogy szólok! Soha sem fogja senki tudni.

Az öreg tehát kinyitotta a vaspántos ajtót s András gazda egy jókora üreget látott, annak közepén pedig nagy fali órát. A mutató lapja sajátságosan fénylett s köröskörül vagy száz szám volt rajta, mutató is nem kettő, mint a közönséges órákon, hanem vagy tizenhat. András gazda sokáig nézte, a fejét rázogatta, aztán így szólt:

— Hm, nagyon szép ez, csak hogy nem értek én ebből semmit.

— Ugy-e mondtam!

— Igen, de ha megmagyarázza, akkor majd megértem. Mit jelent az a sok szám?

— Azok a falu házáinak a számai.

— És a mutatók?

— Azok azt mutatják, mi jó vagy rossz közeledik valamely házhoz.

András gazda gyorsan megkereste a maga háza számát és látta hogy egy nagy fekete mutató közeledik feléje. Meghökken, de nem árulta el, hogy mit lát s szinlelt közönnyel kérdé:

— Hát az a nagy fekete mutató vajjon mit jelent?

— Az bajt, kárt és szerencsétlenséghez, felelé az ördög.

András gazda nem kérdezett többet, a kis öreg pedig becsukta az óra-üreg ajtaját. Még egy ideig beszélgettek, de András gazdának nagyon elmúlt a kedve. Csak az járt az eszében, hogy az ő háza

felé baj és szerencsétlenség közeledik. Szerette volna megkérdezni az öregot, nem mondhatná-e meg, miféle baj fogja

érni; de nem mert kérdezősködni, mert akkor elárulta volna, hogy kifürkészte a bűvös óra egyik titkát.

... DIADALMASAN VISZIK HAZA. (Lásd a 10. lapot.)

— Már esteledik, ideje haza mennem, mondá.

Elbucsuztak s András gazda elkomolyodva ballagott végig az erdőn haza

felé. Semmikép sem ment ki a fejéből a veszedelem, melyet az óra neki mutatott. A mint haza ért, leült az asztalhoz, elgondolkozott és szörnyen elkeseredett.

— Az már mégis borzasztó, hogy engem érjen valami kár vagy szerencsétlenség. Hát nincs elég ember a faluban? Miért érjen épen engem? Én szorgalmasan dolgozom, becsületes, takarékos ember vagyok, rendet tartok, nem véték senkinek — hát igazság az, hogy engem érjen a baj? Vannak itt elegenden, a kik megérdemlik.

És minél tovább gondolkozott, annál inkább elkeseredett és meg volt győződve, hogy a faluban akárki más inkább megérdemelné a balsorsot, mint ő. Egyszerre fölillant az agyában valami.

— Az a boszorkányos öreg most már bizonyosan alszik . . . hátha elháríthatnám magamtól a bajt?

Fölugrott és szaladt ki, neki az erdőnek, mint valami üldözött szökevény. Holdvilág volt, de András gazda különben is jól ismerte az egész környéket, mihamar ott volt tehát a nagy sziklánál s fölkapaszkodott a barlang-ajtóhoz. Nyitva volt. Ovatosan, lábujjhegyen lépett be.

— Nem csalódtam, alszik az öreg.

Elszántan odalépett a vaspántos nehéz ajtóhoz, kinyitotta és egy pillanattig rábámult a nagy óralapra. Volt is mit bámulni, mert az óralap mintha ablak lett volna, melyen kilátni messzire. András gazda ráismert a tájra, látta a saját házát, udvarát, kertjét s látta, a mint az istállóban két lóva közül a szebbik életlenül elnyulva fekszik.

— A mutató még nincs egészen házamon, tehát ez a baj még nem történt meg, csak mutatja az óra, mi fog történni, gondolá András gazda. Még idején jöttem. Szeretném tudni, miért türjem el,

hogy épen engem érjen a kár? Miért ne érhetné például a fellábu asztalost? Bizonyosan részeg volt, mikor eltörte a lábát; hallottam, hogy garázda, indulatos ember. Megérdemli a büntetést. Ráfordítottam a fekete mutatót az ő házára.

Megkereste a sánta asztalos házának a számát és oda fordította a mutatót, Alighogy megtette, az óra belsejében rettenetes dörgés-mozgás támadt s András gazda ijedten ugrott hátra, — szerencséjére, mert a következő pillanatban az óra nehéz vaspántos ajtaja rettentő erővel magától csapódott be s összelapítja András gazdát, ha ott éri. A nagy ijedtségtől András gazda azt sem tudta, merre jut ki a szabadba s mialatt az ajtót kereste, az öreg mester fölébredt és fölkelte ágyáról. Erre András gazda még inkább megijedt; de a kis öreg egy csöppet sem látszott haragosnak, inkább csak szomorú volt és így szólt:

— Gyanítottam, hogy ilyesmi fog történni. Most jöjjön és nézze, mit tett.

(Vége következik.)

PETIKE KÖTNI TANUL.

(Képpel a 4. lapon)

*EZ aztán a figura, komédia, —
Kötni tanul Mari néni kis fia!
Csudájára a kis lányok eljárnak,
S vagy három sort nevetgélve bevárnak.*

*Ó ügyetlen! A kéze is hogyan áll!
Nincsen furább a leányka-fiumál!
Jobb is, Peti, a kötésről mondj le te,
Nem való a kötés gyerek kezibe.*

GYERMEKÉLET AUSZTRÁLIÁBAN.

(Képpel a 12. lapon)

OK országot, világot bejártam én már kis olvasóimmal, még pedig nagyon kényelmesen, mert szépen otthon maradtunk a szobában és csak gondolatban: én írva, ti olvasva, röptünk végig messzi világrészeken, hogy lássuk, mi van ott is érdekes.

Most megint szándékom, hogy többfelé elvezesselek s mindjárt legelőször is repülünk nagyot, a földnek egészen tulsó felére, Ausztráliába. Mellesleg mondva, nem is volna épen rossz dolog, ha most valósággal is ott lehetnénk, mert mikor nálunk javában uralkodik a zuzmarás Tél apó, akkor oda át épen a legszebb nyári idő jár s karácsonyt, újévet szabadban ülnék meg. Szívesen is látnának, és nem kellene attól félnetek, hogy valami vad népek közé kerültök. Épen olyan fiuk, leányok volnának ott a pajtásaitok, mint ha csak itt valahol a szomszédban volnátok látogatóban, azzal a különbséggel persze, hogy Ausztráliában a fiuk, leányok nem magyarul beszélnek, hanem a maguk angol anyanyelvén.

Bizonyosan sokan olvastátok már a földrajzból, hogy Ausztrália a legkésőbbben fölfedezett része a földgömbnek. Alig száz esztendeje, hogy európai ember ott lakik. Abból a népből, mely azelőtt ott élt, már csak kevés maradt; miveletlen, majdnem egészen vad emberek. kik majdnem úgy élnek a vadonban, mint az erdők állatai. De mi nem is ezekhez megyünk látogatóba, hanem a munkás, mivel lakosokhoz, kik Európából vándoroltak oda és már

nagyon megsaporodtak. Szép nagy városaik vannak, épen mint nekünk, templomaik, iskoláik, színházaik s itt a gyermekek is csak úgy élnek, mint a mi városainkban. De már aztán ha a városokból kimegyünk a vidékre, ott már egészen más a világ.

Sok száz és sok ezer mértföldnyi terület van Ausztráliában, hol még igen kevés az ember. Napokig utazunk végteleen erdőkön, síkságokon át, míg egyszerre valamely szép helyecskén házakat pillantunk meg. Itt, messze a világtól, telepítvényes miveli a földet; juhot, szarvasmarhát legeltet és megesik, hogy hónapokig nem jut be a városba; ha pedig a szomszédjához akar menni, akkor is vagy huszharmincz mértföldet kell utaznia. A gyermekek pedig nagyra nőnek, mire először kijutnak a vadonból. De azért épen nem nőnek föl vadon, hanem ugyancsak tanulniok kell, mert minden ilyen telepítvényes tanyán van nevelő és nevelőnő, a ki ugyancsak szigoruan veszi a dolgot.

A tanulás rendesen délelőtt foly, akkor kell elkészülni a lezékével; délután a gyermekek is, a nevelő is kimennek a szabadba, többnyire lóháton. Nemcsak a fiuk, hanem a leányok is már kicsi korukban megtanulnak lovagolni és maguk nyergelik föl lovukat. Ezt pedig ott nagyon szükséges tudni, mert mindenki lóháton jár, kocsitak ott a vadonban nincsenek s még a lovon is ugyancsak jól meg kell ám ülni, mert árkon-bokron kell átvágtatni. De az ottani gyermekek hozzá is szoknak korán, tudják, hogy nem szabad finyáskodni. Sokat járnak kelnek a vadonban és hozzá szoknak, hogy minden-

féle apró bajban maguk segítsenek magukon. Példa rá ez a kis eset.

Egy napon két testvér, Vili és Emmi, látogatóba indult a legközelebbi szomszédhoz, a ki az ottani viszonyokhoz képest nagyon közel: vagy négy-öt mérdölnyire lakott. Vili körülbelül tíz éves volt, Emmi nyolcz éves, így hát mégsem ereszthették őket magukban útra, hanem egy öreg hű cselédet küldtek velök. Mindhárman lóra ültek s korán délután megindultak. Vigan vágattak árkon-bokron keresztül s jól ismerték az utat, ámbár tulajdonkép sehol sem volt nyom. Már a fele útján voltak és épen számították, hogy kényelmesen beérkeznek még az esti szürkület előtt, midőn egyszerre nagy lett ám a baj. A hogy t. i. egy széles vízmosást ugrattak át, az öreg kísézőjük lova elbukott s maga alá temette lovasát. A szegény öreg fájdalmasan kiáltott fel s a két gyermek megállt; leszálltak a lóról és segítségül siettek. Az elbukott lovat lábra állították, de nem az öreg szolgát, mert ennek eltört a lába.

A két gyermek ott állt a vadon közepén, messze minden emberi hajléktól. Legelőször is odakötötték a lovakat a fához, aztán tanakodni kezdtek, mit tegyenek. Ha csak magukra gondoltak volna, nem lett volna semmi baj, mert tudták az utat; de a hű öreg cseléden segíteni kellett. Vili végre megszólalt:

— Nincs más hátra, mint hogy egyikünk haza siet segítségért. Mindketten nem mehetünk, mert a szegény beteget nem hagyhatjuk itt magára. Mit gondolsz Emmi? Én lovagoljak haza, vagy pedig te méggy és én addig itt maradok? Ha te félsz

egyedül lenni itt, akkor menj te. Sötét lesz ám, mire a segítség ide érhet.

— Nem félek én, Vili. Menj te, jobban tudsz lovagolni, hamarább haza érsz. Én addig ápolom a szegény öreget.

Vili lóra pattant és mihamar eltűnt, a kis leány pedig ott maradt az öreg mellett, ki sokáig feküdt eszméletlenül s mikor végre föleszmélt, fájdalmasan nyöszörgött, vizet kért. Emmi addig keresett, kutatott, míg nem messze rátalált egy forrásra és az utra magukkal vitt pohárból, megitta a lázas beteget. Csinált neki fűből jobb fekvőhelyet is, aztán nyugodtan várt, — várt órákon át. Végre beesteledett, sötét is lett s a kis leány ekkor sem arra gondolt, hogy talán félelmes dolog itt lennie a vadonban, hanem arra, hogy ha majd jönnek segítségül, a sötétben nem találnak rájuk. Hamar megdöngölte a fejét, hogy mit tehet. Kikutatta a beteg zsebét és megtalálta a mit keresett: gyújtó szerszámot, amit ott minden dohányzó ember magánál hord. Emmike egy közeli domb tetejére sok száraz galyat hordott össze s tüzet gyújtott, melynek lángja messzire látszott. És messziről meglátta Vili is az emberekkel, kiket segítségül hozott, egyenesen oda tartottak és rátaláltak a kis leányra s a szerencsétlenül járt öregre.

A fiuknak egyik kedvencz mulatságuk a kigyó-fogás. Sok veszedelmes kigyó tanyáz ott s ez a vadászat persze maga is veszedelmes. De a bátor fiuk nagyon ügyesek s e czélra készült csiptetővel oly hirtelen kapják meg a meglesett kigyót, hogy a mérges jószág többé nem menekülhet. Az elfogott

kigyókat diadalmasan viszik haza. (Lásd a képet a 12. lapon.) s jutalmat is kapnak érte, mert a kigyó irtással hasznot tesznek.

A leányok mindenféle kedvencz állatokat tartanak maguknak a ház körül, csak hogy nem holmi apró cziczát, tengeri nyulacskát, mint nálunk, hanem kengurut, rikácsoló papagájokat, melyek szintén megszelidülnek.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXVII. köt. 25-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Egyensúly”

Helyesen fejtették meg: Zsitvay Lola, Winkle Nándor, Sánta Etel, Irén és Elemér, Mauthner Alfréd és Pál, Dezsán Péterke, Krausz Aranka, Frommer Irma és Hugó, Monzpart István, Elek és Feri, Lippe Valéria, Vladár Lajos, Schüller Olga, Geduly Vilma, Szabó Nándor, Balog Marianna, Frölich Dora, Kohner Ilona és Aranka, Holländer Hugó, Zágler Irén, Merza és Aranka, Holländer Hugó, Widder Andor, Sonnenfeld Felicia, Szieberth Imre, Egressi testvérek, Weisz Ernő, Vincze Jenő és Aurél, Tersánszky Szidi, Ligeti Irén, Vellansits Janka és Győző, Borbély György, Wollner Jozefa, Berger Helén, Lämpel Czila és Sándor, Jacobovits Leó és Jenő, Maár Gyula, Ruprecht Sándor, Lázár Gerő, Schmidt Ilona, Tahy Sarolta, Hönig Dezső és Jóska, Beck Margit és Nellike, Ullmann Sarolta, Gyula és Antal, Grünbaum Dezső, Richtzeit Vilmos, Szohner Lajos, Muskó Adrienne, Perczel Gyuri és Miklós, Fabritzky Emma és Irén, Latzkó Hugó, Kerekes Jenke és Józsi, Nagyperkátai zárdái növendékek.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Dezsán Péterke. A Hayek természetrajzi német művét ismerem s a választást szerencsésnek tartom. Fogadd üdvözetemet. — **Schlesinger Rikárd.** A képtalány értéktelen s tárgyánál fogva nem való a »Kis Lap»-ba. Ugy látszik te sem olvastad, milyennek kívánom én a levél külső alakját. Rongyos szélű papíroson írj s a nedved fele kitörülve. — **Jeanette, Hermína, Anna, Rezső.** Vezetéknévtek nincs? A sok ezer kis olvasó közt van vagy 50 Jeanette, 100 Hermína, 200 Anna és ugyanannyi Rezső. Majd utána

nézek a kiadóhivatal könyveiben — szerencsére oda irtatok hogy dobóváraljaiak vagytok — aztán, érdem szerint, beigtatlak a megfejtők sorába. — **Dókus Róza.** Jelen meg Lipcsében Opetz kiadásában egy »Illustrirte Zeitung für kleine Leute» című gyermeki ujság, melyre a megrendelést elfogadja minden hiteles könyvárus. Az árát nem tudom. — **Tavaszy Erzszi és Bandi.** A rejtvény ügyes és meg fog jelenni. — **Osterlamm Elza.** Szeretettel mondom én is, hogy »Isten hozzád!» Kedves emlékedet én is becsben tartom. — **Pintér Terézia.** Persze, persze! Megnő a kis lány, ha dézsa alá dugják is, mondja a példaszó. Te is a nagyobb lányok sorába léptél már. De kölesönös barátságunk változatlan marad. Isten veled! — **Esztegár Berta.** Valóban megérdemled jó szüleid szeretetét s tisztelt tanáraid buzgalmát és becsülését. Ha a jövő évi országos tárlatra feljössz s az Ég kedvez életemnek, szerezd meg nekem látogatásod örömét. Édes apádnak-anyádnak jelentsd barátságomat és szerencsekívánatomat. — **Geiger Tercsi és Lóri.** Rongyos levélteket nem vehetem tekintetbe. — **Szlávy Irma.** A meleg bucsulevelet kedves emléktárgyaim közé tettem. Boldogságot a nagylánysághoz! — **Leidenfrost Gyula.** A »K. Leute» mint olyan rég megszűnt. Míg főnállt, köze volt hozzá a »Kis Lap»-nak. Most Lipcsében folytatják egészen idegen erők. — **Rothausner Nándor.** Budapesten is van néhány levél-bélyeg becsérélő bolt. Hol vannak, már avval nem szolgálhatok neked. Egy van a Sugáruton is. Próbálj szerencsét, hátha ráakadsz s ott a szükségést beszerezheted, vagy a fölöslegestől megszabadulhatsz. — **Abaházy Margit.** Olvasd el a Dókus Rózához intézett üzenetet. Az neked is szól. — **Dorina néni.** Ugy önöknek, mint Mártának s a többi kedves apróságnak szívem forró viszonzását a jó kívánságokért. Márta írása nagyon takaros. Már ez oknál fogva is megérdemli, hogy eltegyem a »Kis Lap» levéltárába. — **Perczel Gyuri és Miklós, Faragó Czigelle, Horváth Iza és Bandi, Csomafáy Klára és Margit, Falcione Sarolta, Doroghy Berezi és Pista, Öry Marianna, Amón Margit, Kovács Mórincz és Lajoska, Eszlényi Etelka és Feri** — de hát nem érném végét három oldalon sem — mindnyájatoknak, kik az újév alkalmából rólam annyi szeretettel és hűséggel megemlékeztetek szívből fakadt ezer-ezer köszönetet! Valóban, büszke lehetek az én kis híveim ragaszkodására, mely nekem a legédesebb jutalom. Éljetek soká a tieitek boldogságára, a magatok jóvoltára, az én örömemre!

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1884. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.